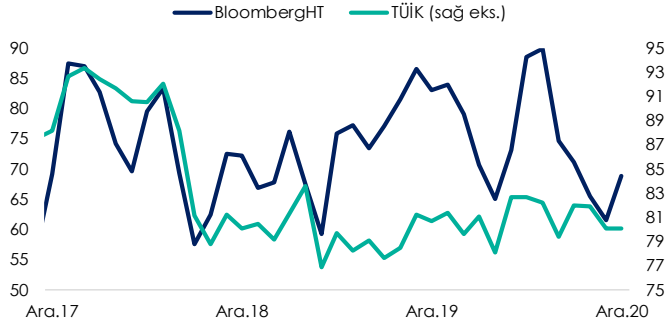

Tüketici Güvenemiyor

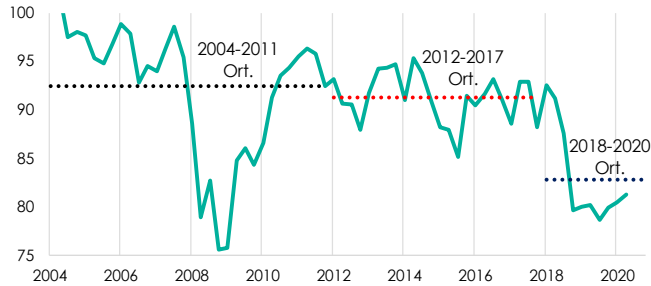
Aralık ayında Tüketici Güven Endeksi (TGE) bir önceki aya göre değişim göstermedi ve yılı 80.1 düzeyinde tamamladı. Geçtiğimiz yılın sonunda 80.7 olan TGE, Nisan ayında 78.1 değerine kadar gerilemiş daha sonra toparlanarak Haziran ayında 82.7'ye kadar yükselmişti.

Tüketici Güven Endeksleri

Çeyrek ortalamaları itibarıyla baktığımızda ilk çeyrekte 80.7 olan TGE, ikinci ve üçüncü çeyrekte 81.2 değerini aldıktan sonra son çeyrekte tekrar 80.7 değerine geriledi. Çeyreklik ortalamalar bir başka ilginç duruma daha işaret etmektedir: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş sonrası TGE'nin hızla gerilediği görülüyor.

Tüketici Güven Endeksi (çeyreklik ort.)

Soru bazında Aralık ayı TGE detaylarına baktığımızda endeks hesaplamasında kullanılan dört alt endeksten hanenin mevcut maddi durumuna ilişkin endeksin yüzde 0.7, gelecek 12 aylık dönemdeki maddi durum beklentisinin yüzde 0.2 ve gelecek 12 ayda dayanıklı tüketim malı satın alma düşüncesinin yüzde 3.8 oranında gerilemesine karşılık, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisinin yüzde 5.3 artması tüketici güveninin yatay seyretmesini sağlamıştır.

Detaylarda bir önceki aya göre işsiz sayısı beklentisi azalırken, otomobil satın alma ihtimalini düşüğünü buna karşılık konut satın alma ihtimalinin ise arttığını görmekteyiz.

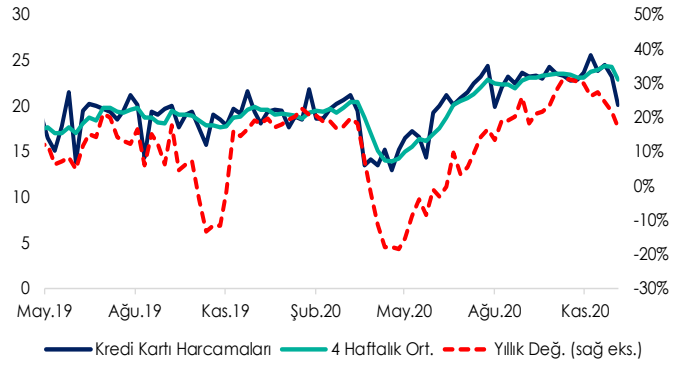
Tüketiciler, enflasyona yönelik olarak ise gelecek 12 aylık dönemde tüketici fiyatlarının düşeceğini düşünüyor.

Bloomberg HT Tüketici Güven Ön Endeksi ise Aralık ayında, önceki ayın nihai değerlerine göre yüzde 12.0 oranında

artarak 68.9 değerini aldı ve böylece son 5 yılın dip seviyesinden döndü. Beklenti Ön Endeksi yüzde 10.8 artarak 82.8'e yükselirken, içinde bulunulan dönemin dayanıklı tüketim malları ile otomobil ve konut alımı için uygunluğunu ölçen Tüketim Eğilimi Ön Endeksi ise yüzde 30.0 oranında artarak 42.3 değerini aldı. Tüketici algısındaki iyileşmede ekonomi yönetiminde yaşanan değişim, reform gündemi ve TCMB'nin para politikasında attığı sert adımın etkileri görülmekle birlikte eğilim endeksinin düşük seviyelerde seyretmesi, iç talepte önemli bir yavaşlamaya işaret ediyor.

Diğer taraftan banka ve kredi kartı harcama tutarlarını incelediğimizde 11 Aralık haftası itibarıyla 4 haftalık ortalama toplam harcama tutarının aylıkta azalış kaydettiğini görmekteyiz.

Kredi Kartı Harcamaları (milyar TL)

0 ile 200 aralığında değer alan, 100'den büyük değerlerin iyimser, 100'den küçük değerlerin ise kötümser duruma işaret ettiği TÜİK'in tüketici güven endeksi 2020 yılını da kötümser bölgede kapattı.

BDDK'nın kuyumculuk, mobilya ve elektronikte taksit sayısının düşürülmesine karar vermesinin ardından, TGE'nin hesaplanmasında kullanılan "gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesini" alt endeksinin olumsuz etkileneceğini ve endeksi baskılayacağını söyleyebiliriz. Ayrıca TCMB ve BDDK'nın almış olduğu makro ihtiyati tedbirlerin iç talebi sınırlayacağını düşünmekteyiz.

Not:

Endeks 0 ile 200 aralığında değer almaktadır. Endeksin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser duruma, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser duruma işaret eder. Tüketici Güven Endeksi, geçen 12 aylık döneme göre mevcut dönemde hanenin maddi durumu; gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi; gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi ve geçen 12 aylık döneme göre gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi alt endekslerinden hesaplanmaktadır.

* Bu dokümanda yer alan değerlendirmeler bilgilendirme amaçlı olup Cumhuriyet Halk Partisi yetkili kurullarından onaylanmış bağlayıcı politika metinleri değildir.